

Kestävyys, teknologiakehitys ja ruoka-alan tulevaisuus ajankohtaisina puheenaiheina Elintarvikepäivillä

30.5.2023

Tulevaisuuden näkymät, tiedon merkitys, vihreä siirtymä ja teknologian kehittyminen olivat teemoja, joista erityisesti kuultiin vuosittain järjestettävässä Elintarvikepäivä-tapahtumassa. Tapahtuma kokosi Helsinkiin ruoka-alan yritysten, koulutuksen, tutkijoiden ja sidosryhmien edustajia. Valio Oy:n toimitusjohtaja sekä Elintarviketeollisuusliiton puheenjohtaja Annikka Hurme tiivisti avauspuheenvuorossaan ruoka-alan kasvun moottorit. Hurmeen mukaan ruoka-alan tulevaisuuden menestystä ja kasvua määrittävä päätekijät ovat innovatiivisuus, järkevä ja ennakoitava politiikka ja alan vetovoima ja kiinnostavuus. Näistä Suomen tulee pitää kiinni, jotta alan tulevaisuus turvataan.

Elintarvikepäivä kokosi Helsingin messukeskukseen satoja ruoka-alan osaajia (Kuva: Elina Huhta).

Tietoa ja tulevaisuutta: elintarvikealan mahdollisuudet vihreässä siirtymässä

Tärkeitä teemoja Elintarvikepäivillä olivat vihreä siirtymä, vastuullisuus ja kestävä kehitys. Toimintaympäristön muutos ajaa yritykset, valtiot ja politiikan muuttumaan kestävän kehityksen mukaisesti. Suomalaisilla elintarvikeyrityksillä on mahdollisuus ottaa haltuunsa isoja osuuksia vihreän siirtymän markkinasta. Tärkeintä elintarvikeyritysten vihreän siirtymän ja vastuullisuusviestinnän haltuunotossa ovat luotettavuuden saavuttaminen; sen minkä lupaat, sen myös teet. Käytännön ympäristöteot yritysten tulisi suhteuttaa omaan kokoluokkaansa, sillä myös pienillä teoilla voidaan mennä eteenpäin. Suuret ja radikaalit muutokset voivat olla ongelmallisia yrityksen toimintakyvyn kannalta. Vastuullisuus on kuin liikkuva maali – oleellista on tunnistaa mitä johdetaan ja miten tehdään tarvittava muutos maaliin suuntaamiseksi.

Tietoa ja teknologiaa: innovaatiot kehityksen

tukena

Tekoälyn nousu ja kehitys ovat olleet vahvasti esillä viimeiset vuodet myös ruoka-alalla. Elintarvikepäivillä saatiin tiivis katsaus alan tekoälypohjaisiin innovaatioihin. Ravintolatoimija Antell, otti hyödyn irti kehittämällä yhteistyökumppanin Silo AI:n kanssa tekoälypohjaisen sovelluksen ravintolapäällikön oikeaksi kädeksi. Ruokailijamäärien ennakointi, kiinnostavien ruokalistojen luominen aluekohtaisesti, sekä tilattavat raaka-ainemäärät pystytään hoitamaan tekoälypohjaisesti vapauttaen samalla ravintolapäällikön työaikaa esimerkiksi asiakaspalveluun. Sovelluksen kehittäminen tapahtui pilotointien kautta. Kahdeksan Antellin ravintolaa oli kehittämisessä mukana sovelluksen ensiaskelista lähtien. Nyt sovellus on kehittynyt jo koko ruokaravintolaketjun käyttöön. Positiivisina vaikutuksina ovat olleet henkilökunnan hyvän vastaanoton lisäksi ruokahävikin väheneminen, jopa puoleen alkuperäisestä määrästä.

Innovaatiot ovat vahvana teemana myös kestävyyden ja vihreän siirtymän positiossa. Uudet toimintatavat ovat myös yksi tie parantaa yrityksen läpinäkyvyyttä. Osana Lantmännen-konsernia toimiva Vaasan Oy kertoi kotimaisen rukiin vastuullisuuden kehittämisestä. Vastuullisuusohjelma pyrkii sitouttamaan kaikki sopimusviljelijät kestävämpään tuotantotapaan, jolla saadaan vähennettyä ruispohjaisten leipomotuotteiden hiilijalanjälkeä. Viljelyn osuus ruisleivän hiilijalanjäljestä on n. 60 %, ohjelman avulla hiilijalanjälkeä on onnistuttu pienentämään n. 15 % alkuperäisestä arvosta.

Elintarvikepäivä tarjosi osallistujille jälleen aimo annoksen ajankohtaista tieto ruoka-alan kehityksestä ja esimerkeistä reagoida toimintaympäristön muutoksiin. Muutokset alalla jatkuvat sillä vain muutos on pysyvää. Ensi vuonna jokin on taas muuttunut ja yhteenvedon niistä tarjoilee taas ensivuoden Elintarvikepäivä-tapahtuma.

Merja Mäkipelkola
TKI-asiantuntija
Kestävät ruokaratkaisut
SeAMK

Elina Huhta
Projektipäällikkö
Kestävät ruokaratkaisut
SeAMK

Kirjoittajat työskentelevät SeAMK Kestävät ruokaratkaisut -tiimissä pienten eteläpohjalaisten elintarvikeyritysten toimintaedellytysten kehittämisen puolesta. Työtä tehdään PREMIUM – erityisen erottuvat elintarvikkeet-hankkeella, jota rahoitetaan REACT-EU-välineen määrärahoista osana Euroopan unionin COVID-19-pandemian johdosta toteuttamia toimia.